

WYROK Z DNIA 17 MAJA 2007 R.
SNO 29/07

Wszczywanie postępowań dyscyplinarnych nie może być uznane za przejaw mobbingu w rozumieniu art. 94³ k.p., jeżeli przynajmniej niektóre z zarzucanych sędziemu przewinień dyscyplinarnych znajdują potwierdzenie w toku takich postępowań.

Przewodniczący: sędzia SN Edward Matwijów.

Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar, Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego sędziego Sądu Okręgowego oraz protokolanta, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 maja 2007 r. sprawy sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem obwinionej od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 14 grudnia 2006 r., sygn. akt (...)

1. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że:
 - a) uniewinnił obwinioną od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w punktach 2b i 2c;
 - b) przyjął, że przewinienie opisane w punkcie 1c stanowi przypadek mniejszej wagi i na podstawie art. 109 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) odstąpił od wymierzenia kary;
2. w pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok;
3. kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wyrokiem z dnia 14 grudnia 2006 r., sygn. akt (...)

I. uznał sędziego Sądu Rejonowego, za winną popełnienia zarzucanych jej przewinień dyscyplinarnych określonych w art. 107 § 1 u.s.p., polegających na tym, że:

- od kwietnia 2003 r. do 15 lipca 2005 r. w A. jako sędzia sprawozdawca w sprawach prowadzonych w Sądzie Rejonowym Wydziale Cywilnym dopuściła się przewinień służbowych, polegających na oczywistej i rażącej obrazie przepisów prawa: art. 350 k.p.c. oraz § 138 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1987 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów

powszechnych (Dz. U. z 1989 r. Nr 38, poz. 218 ze zm.) przez dokonywanie sprostowania orzeczeń i protokołów posiedzeń na oryginałach tych dokumentów bez wydania stosownych postanowień w sprawach: I Ns 85/04, I Co 35/05, I Co 104/05, I Co 94/05 oraz I Ns 125/05 (zarzut określony jako 1c w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego);

- we wrześniu i październiku 2005 r. jako sędzia sprawozdawca spraw prowadzonych w I Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego dopuściła się przewinień służbowych polegających na oczywistej i rażącej obrazie art. 324 § 1 k.p.c. i art. 326 k.p.c. przez to, że w sprawie sygn. akt I C 155/05 wydała wyrok, to jest podpisała sentencję wyroku i załączyła ją do akt sprawy przed terminem publikacji, to jest przed dniem 19 października 2005 r. (zarzut określony jako 2b w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego), oraz art. 350 § 1 k.p.c. przez to, że w sprawie sygn. akt I C 156/05 nie dokonała z urzędu sprostowania niedokładności i błędów pisarskich w wyroku z dnia 19 września 2005 r. przez to, że poleciła sekretariatowi sporządzenie nowej sentencji wyroku pismem maszynowym, zaś ogłoszony na rozprawie wyrok sporządzony pismem ręcznym usunęła z akt sprawy (zarzut określony jako 2c w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego)

i za to na mocy art. 109 § 1 pkt 1 u.s.p., wymierzył jej karę dyscyplinarną upomnienia;

II. uniewinnił ją od zarzutów popełnienia pozostałych przewinień dyscyplinarnych, sformułowanych we wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla sądów okręgu (...): że od kwietnia 2003 r. do 15 lipca 2005 r. A. jako sędzia sprawozdawca w sprawach prowadzonych w Sądzie Rejonowym Wydziale Cywilnym dopuściła się przewinień służbowych polegających na oczywistej i rażącej obrazie przepisów prawa: art. 6 k.p.c. oraz art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. i art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. przez doprowadzenie do przewlekłości postępowań w następstwie niezasadnego ich zawieszenia w sprawach: I Ns 446/03, I Ns 526/03, I C 95/04, I Co 973/04, I Co 45/05, I C 5/05, I C 265/04, I C 235/02, I Ns 374/04, I Ns 375/03 oraz I Ns 465/04 (zarzut określony jako 1a w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego) oraz art. 6 k.p.c. i § 68 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1987 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 1989 r. Nr 38, poz. 218 ze zm.) przez doprowadzenie do przewlekłości postępowań wskutek niewydawania właściwych zarządzeń i nienadawania prawidłowego biegu sprawom: I Co 685/04, I Co 912/04, I Ns 185/04, I Ns 214/03, I Ns 503/01, I Ns 265/04, I Ns 346/04, I C 76/04 oraz I Ns 186/04 (zarzut określony jako 1b w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego), oraz że we wrześniu i październiku 2005 r. jako sędzia sprawozdawca spraw prowadzonych w I Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego dopuściła się przewinień służbowych polegających na oczywistej i rażącej obrazie art. 341 zd. 2 k.p.c. przez to, że w sprawie o sygn. akt I Cupr 3/05 podpisała z datą „26 września 2005 roku” sentencję wyroku, a następnie zmieniła datę orzeczenia na „10 października 2005

roku”, jak również wydała z datą 29 września 2005 r. zarządzenie o doręczeniu wyroku stronom mimo, że wyrok taki wiąże sąd od chwili podpisania sentencji (zarzut określony jako 2a w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego), oraz

III. obciążył Skarb Państwa kosztami postępowania.

Obwiniona wniosła odwołanie (wadliwie nazwane „apelacją”) od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, zaskarżając powyższy wyrok:

1. w całości w odniesieniu do punktu I;
2. częściowo w odniesieniu do punktu II w związku z punktem 1b sentencji wyroku, bowiem zakres tego punktu różni się od zakresu punktu 1b wniosku dyscyplinarnego z dnia 30 stycznia 2006 r. i nie obejmuje dwóch spraw wymienionych w tym wniosku (I Co 56/05 i I C 73/05) mimo, iż sprawy te były przedmiotem rozpoznania na rozprawie dyscyplinarnej;
3. w zakresie uzasadnienia, które:
 - a) pomija dowody świadczące o niewinności obwinionej co do przewinień służbowych w sprawach I Co 56/05 i I C 73/05;
 - b) stwierdza, że w sprawie I C 95/04 do zawieszenia postępowania doszło z naruszeniem art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.;
 - c) stwierdza, że w sprawach Ns 446/03, Co 45/05, I C 5/05, I C 235/02 postanowienia o zawieszeniu zostały wydane z uchybieniem obowiązującym w tym zakresie przepisom;
 - d) nie zawiera jednoznacznych ocen, co do faktów i okoliczności korzystnych dla obwinionej, stawiając na przykład znak równości między sprawami, w których prawidłowo zastosowano przepisy o zawieszeniu, a sprawami, w których doszło do oczywistej, chociaż nie rażącej obrazy tych przepisów (I Co 973/04, I C 265/04).

Obwiniona zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie następujących przepisów prawa materialnego:

- art. 178 Konstytucji RP – przez zaniechanie oceny działań organów nadzoru administracyjnego w sprawie I C 95/04 w aspekcie ingerencji w sferę chronioną zasadą niezawisłości sędziowskiej;
- art. 4 protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 2003 r. Nr 42, poz. 364) – przez naruszenie zakazu ponownego sądenia, albowiem wbrew temu zakazowi zaskarżonym wyrokiem zostało objęte przewinienie w sprawie I C 95/04, co do którego Sąd Dyscyplinarny we wcześniejszym orzeczeniu uchylił wytyk, a takie rozstrzygnięcie należy uznać za równoznaczne z uniewinnieniem;
- art. 114 § 1 u.s.p. – przez nieustosunkowanie się do zarzutu, że obwiniona została pozbawiona możliwości złożenia wyjaśnień przed formalnym przedstawieniem

- zarzutów, a także przez zaniechanie oceny prawnych konsekwencji tego uchybienia;
- art. 109 § 2 k.p. – przez pominięcie prawnej oceny konsekwencji faktu, że pracodawca nie dopełnił obowiązku wysłuchania obwinionej przed przesłaniem do Rzecznika wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego;
 - art. 94³ § 1 k.p. – przez zaniechanie rozważenia zarzutu, iż podejmowane wobec obwinionej bezzasadne działania dyscyplinarne mają charakter mobbingu, a pracodawca nie zadośćuczynił obowiązkowi przeciwdziałania mobbingowi;
 - art. 94 § 9 k.p. – przez zaniechanie ustosunkowania się do zarzutu stosowania przez pracodawcę niesprawiedliwych kryteriów oceny sędziów i wyników ich pracy, co przejawiało się w tolerowaniu rażących uchybień u niektórych, a w stosunku do obwinionej nadużywaniu instytucji postępowania dyscyplinarnego;
 - art. 107 § 1 u.s.p. – przez przyjęcie, że spełnia przesłanki oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa:
 - a) zachowanie polegające na przygotowaniu w sprawie I C 155/05 wyroku na dzień przed terminem publikacji i pozostawienie tego wyroku w aktach, chociaż – w sytuacji, gdy odroczone została publikacja orzeczenia, a sędzia pisze ręcznie i nie dysponuje ani sejfem, ani nawet zamykaną na klucz szufladą w biurku – takie działanie stanowiło normalne wypełnienie obowiązku sędziowskiego i jest powszechnie praktykowane;
 - b) wydanie w sprawie I C 156/05 zarządzenia zobowiązującego sekretariat do komputerowego przepisania *in extenso* wyroku sporządzonego pismem ręcznym z zaznaczeniem, iż po podpisaniu będzie on oryginałem, zaś rękopis brudnopisem, a następnie zniszczenie brudnopisu po wykonaniu przez sekretariat zarządzenia;
 - c) zachowanie polegające na tym, że na posiedzeniu niejawnym w sprawach I Co 95/05 i I Co 104/05 – będąc w błędnym przekonaniu co do daty, obwiniona wpisała jako datę wydania postanowienia 3 marca 2005 r. – chociaż *de facto* tego dnia był 1 marca 2005 r., a po ujawnieniu tej pomyłki właśnie w dniu 3 marca 2005 r. uznała, że nie jest celowe prostowanie daty z dnia 3 na 1 marca zwłaszcza, że postanowienie to nie zostało jeszcze nikomu doręczone;
 - d) zachowanie w sprawie I Co 35/05 polegające na dopisaniu brakującej sygnatury w komparycji wydanego na posiedzeniu niejawnym postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, jeszcze przed doręczeniem odpisu stronom. Sygnatura w świetle art. 325 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. nie jest obowiązkowym elementem orzeczenia, a wymóg uzupełniania orzeczenia w trybie art. 351 w związku z art. 361 k.p.c. odnosi się wyłącznie do tej części orzeczenia, która stanowi rozstrzygnięcie;

- e) zachowanie polegające na wydaniu w sprawie I Ns 85/04 o stwierdzenie praw do spadku postanowienia o podjęciu postępowania zawierającego rozstrzygnięcie oraz takie elementy komparycji, jak data, numer sygnatury, oznaczenie sądu i nazwisko sędziego, a następnie uzupełnienie komparycji o pozostałe elementy wymienione w urzędowym druku - przez ich dopisanie;
- f) zachowanie polegające na poprawieniu w ugodzie sądowej w sprawie I Ns 125/05 o podział majątku wspólnego oczywistego błędu maszynowego w oznaczeniu numeru księgi wieczystej poprzez odręczne dopisanie brakującej w tym numerze cyfry 1 i sporządzenie na tę okoliczność notatki, podpisanej przez sędziego i protokolanta, który spisując pod dyktando sędziego sprawozdawcy ugodę, wpisał na skutek pomyłki numer księgi wieczystej inny od numeru odczytanego przez sędziego z przedłożonego przez wnioskodawczynię zaświadczenia.

Obwiniona zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, mianowicie:

- art. 14 § 2 w związku z art. 424 § 1 pkt 2 i art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. – przez zaniechanie objęcia rozstrzygnięciem przewinień w sprawach I Co 56/05 i I C 74/05 wymienionych w punkcie 1b wniosku dyscyplinarnego;
- art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. – przez objęcie postępowaniem przewinienia służbowego w sprawie I C 95/04, co do którego wcześniej toczyło się postępowanie dyscyplinarne i zostało prawomocnie zakończone w dniu 21 października 2005 r. uchynieniem wytyku administracyjnego (sprawa ASDo 10/05);
- art. 19 § 1 k.p.k. – przez zaniechanie powiadomienia właściwego organu o poważnych uchybieniach w działaniach nadzoru administracyjnego (takich jak ingerencja w sferę chronioną konstytucyjną zasadą niezawisłości sędziowskiej, nadużywanie postępowania dyscyplinarnego, co przejawiało się objęciem tym postępowaniem zgodnych z prawem i stanowiących prawidłowe wypełnienie obowiązków służbowych czynności sędziego, uniemożliwienie publikacji orzeczenia w sprawie I Cupr 3/05 w dniu 10 października 2005 r., a później wydanie w tej sprawie zarządzenia, nakazującego doręczenie orzeczenia, które nie zostało ogłoszone i w sensie prawnym nie istnieje);
- art. 20 § 2 k.p.k. – przez zaniechanie powiadomienia o rażącym naruszeniu obowiązków procesowych przez Rzecznika polegającym na:
 - a) uniemożliwieniu sędziemu złożenia wyjaśnień w trybie art. 114 § 1 u.s.p., o terminie wyjaśnień w tym trybie powiadomiono sędziego na dzień wcześniej, nie informując nawet ile i jakie sprawy mają być przedmiotem wyjaśnień, co w połączeniu z faktem, że przełożony sędziemu nie dopełnił obowiązku wysłuchania przed skierowaniem wniosku dyscyplinarnego (art. 109 § 2 k.p.), doprowadziło do sytuacji, że sędzia nie wiedział, jakich przewinień dotyczą

zarzuty i nie mógł skorzystać z możliwości złożenia wyjaśnień przed przedstawieniem zarzutów,

- b) objęciu postanowieniem o przedstawieniu zarzutów i wnioskiem dyscyplinarnym czynności stanowiących prawidłowe wypełnianie obowiązków sędziowskich, takich jak: zakończenie sprawy I Ns 456/04 na pierwszym wyznaczonym terminie spotkało się z zarzutem dyscyplinarnym przewlekłości postępowania spowodowanej bezzasadnym zawieszeniem postępowania, chociaż w tej sprawie nigdy nie wydano postanowienia o zawieszeniu; wydanie postanowienia o umorzeniu w związku z zawarciem ugody w tym samym dniu, w którym ugoda została spisana (sprawa I C 303/03) spotkało się z zarzutem dyscyplinarnym odroczenia publikacji orzeczenia z przekroczeniem terminu publikacji, określonego art. 326 § 1 k.p.c.; prawidłowe zastosowanie wyjątku z art. 335 § 1 k.p.c. i odstąpienie od nadania wyrokowi zaocznemu rygoru natychmiastowej wykonalności w sprawach I C 166/04 i I C 225/04 spotkało się z dyscyplinarnym zarzutem obrazy art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. przez zaniechanie nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności (gdy natychmiastowe wykonanie eksmisji mogłoby spowodować dla pozwanych niepowetowaną szkodę); prawidłowe zastosowanie w sprawie I C 236/04 przepisów o współuczestnictwie jednolitym i wynikającej z art. 73 § 2 k.p.c. zasady, iż czynności procesowe współuczestników działających są skuteczne wobec niedziałających, która powodowała uznanie, iż wyrok wydany w postępowaniu, w którym aktywnie działał tylko jeden z dwóch współuczestników jednolitych, nie może mieć charakteru zaocznego w stosunku do drugiego, biernego współuczestnika, spotkało się z zarzutem naruszenia art. 339 § 1 k.p.c. przez zaniechanie ustalenia, że wyrok wydany przeciwko takiemu niedziałającemu współuczestnikowi jest zaoczny; stwierdzenie w sprawie I Co 56/05, że przedłożona kserokopia dokumentu umożliwiającego sprawdzenie, czy wnioskodawca reprezentowany jest przez osoby uprawnione jest zamazana i nie można jej przeczytać nawet przy pomocy lupy filatelistycznej, a następnie zobowiązanie wnioskodawcy do przedłożenia czytelnej kopii dokumentu – spotkało się z zarzutem dyscyplinarnym przewlekłości postępowania, spowodowanej wydaniem zbędnego zarządzenia; wydanie w sprawie I C 73/05 zgodnego z prawem zarządzenia o przekazaniu sprawy między dwoma podmiotami gospodarczymi z wydziału cywilnego do wydziału gospodarczego spotkało się z zarzutem dyscyplinarnym przewlekłości postępowania; wydanie w sprawach: I Ns 526/03 I Ns 374/04, I Ns 465/04, I Ns 375/03 zgodnych z prawem postanowień o zawieszeniu postępowania spotkało się z bezpodstawnym zarzutem obrazy przepisów o zawieszeniu,

- c) obrazie art. 313 § 2 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p. przejawiającej się w zaniechaniu sprecyzowania w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów, na czym konkretnie polega i jakich okresów dotyczy zawiniona przewlekłość postępowania w sprawach wymienionych w punkcie 1 b wniosku, co uniemożliwiło podjęcie skutecznej obrony już na etapie postępowania przygotowawczego;
- naruszenie art. 170 § 1 k.p.k. przez oddalenie wniosków dowodowych obwinionej zmierzających do wykazania, że:
- a) wdrożone przeciwko obwinionej – bezpośrednio po korzystnym dla niej rozstrzygnięciu Sądu Dyscyplinarnego w sprawie ASDo 10/05 drugie z kolei postępowanie dyscyplinarne ma charakter mobbingu,
 - b) na wdrożenie postępowania dyscyplinarnego wpływ miała nonkonformistyczna postawa obwinionej, która – nie zważając na konsekwencje – broni gwarantowanego Konstytucją prawa do niezawisłości, samodzielności myślenia i niezależności poglądów między innymi w procesie, którego przedmiotem jest stwierdzenie niezgodności z prawem wytyku judykacyjnego, sformułowanego przez sąd odwoławczy, w którego składzie orzekali Wiceprezes Sądu Okręgowego oraz sędzia wizytator,
 - c) obwiniona krytycznymi uwagami naraziła się swojemu środowisku zawodowemu i dlatego jej koledzy sędziowie, członkowie Kolegium Sądu Okręgowego nie zaprotestowali przeciwko wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego, którego przedmiotem były zachowania stanowiące zgodne z prawem wypełnienie powinności sędziowskich, a przeciwnie wbrew zasadzie *audiatur et altera pars* podjęli – bez uprzedniego wysłuchania obwinionej i powiadomienia o treści – uchwałę o jej rzekomo destrukcyjnym wpływie na pracę sędziów, obligując Prezesa Sądu do takiego uzupełnienia wniosku dyscyplinarnego, aby możliwe było dyscyplinarne przeniesienie obwinionej do innego sądu,
 - d) przełożeni obwinionej nie dopełnili obowiązku stosowania sprawiedliwych i obiektywnych kryteriów oceny z art. 94 pkt 9 k.p., bowiem wdrożyli przeciwko obwinionej postępowanie dyscyplinarne za zachowania, które albo w ogóle nie są przewinieniami, albo są usprawiedliwione koniecznością wykonania innych, terminowych czynności i mają charakter błahy (np. 20-dniowe opóźnienie w podjęciu czynności w sprawie I Ns346/04), natomiast w stosunku do innych sędziów nie wdrażali postępowań dyscyplinarnych nawet w sytuacji tak ewidentnych przewinień służbowych, jak 10-miesięczna zwłoka w podejmowaniu czynności w sprawie o stwierdzenie praw do spadku czy 5-letnia przewlekłość postępowania w sprawie pracowniczej o zapłatę 500 zł, w

której w związku ze skargą na opieszałość Sądu wypłacono ze Skarbu Państwa odszkodowanie w wysokości 2 000 zł,

- e) przełożeni obwinionej nie reagowali ani na informacje o niekulturalnym, obcesowym zachowaniu Przewodniczącej Wydziału, ani na informacje o jej niedopuszczalnej ingerencji w sferę chronioną zasadą niezawisłości sędziowskiej;
- naruszenie art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez zaniechanie wskazania, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych;
- naruszenie art. 133 u.s.p. w związku z art. 632 k.p.k. przez nieuwzględnienie wniosku o przyznanie zwrotu kosztów mimo uniewinnienia od przewinień w 26 spośród 33 spraw cywilnych objętych wnioskiem dyscyplinarnym.

Obwiniona zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, który mógł mieć wpływ na jego treść, mianowicie:

- przyjęcie niezgodnie z treścią akt I C 155/06, że Przewodnicząca Wydziału uchylili zarządzenie obwinionej zobowiązujące sekretariat do dosłownego, komputerowego przepisania wyroku (napisanego przez obwinioną ręcznie) i przedstawienia do podpisu z zaznaczeniem, że po podpisaniu obwiniona będzie traktowała go jako oryginał, a rękopis jako brudnopis;
- pominięcie w ustaleniach faktycznych, że na okoliczność poprawienia w ugodzie sądowej w sprawie I Ns 125/04 numeru księgi wieczystej została sporządzona notatka urzędowa z powołaniem się na § 138 ust. 3 Regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych, podpisana przez protokolanta i sędziego sprawozdawcę;
- pominięcie wynikającego ze statystyki faktu, że obwiniona załatwiała w Wydziale najwięcej spraw, miała niski wskaźnik orzeczeń uchylonych i wszystkie uzasadnienia sporządzała w terminie, co powinno rzutować na ocenę formalnego zaniedbania, polegającego na niekompletnym wypełnieniu urzędowego druku komparycji przy wydawaniu incydentalnego orzeczenia o podjęciu postępowania w sprawie I Ns 85/04.

Obwiniona wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku, zmianę zawartych w uzasadnieniu wyroku ocen i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie dyscyplinarnej dnia 17 maja 2007 r. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny oddalił wniosek dowodowy obwinionej z dnia 7 marca 2007 r. Obwiniona poparła wnioski zamieszczone w odwołaniu oraz alternatywnie wniosła o rozważenie współmierności wymierzonej kary. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego

wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego.

Po wysłuchaniu obwinionej oraz Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego **Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:**

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zarzucił obwinionej popełnienie dwóch przewinień dyscyplinarnych, które zostały ujęte i opisane w punktach 1 a-c i 2 a-c. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uznał obwinioną za winną zarzucanych jej przewinień dyscyplinarnych, określonych w punktach 1c, 2b i 2c oraz uniewinnił ją od pozostałych przewinień dyscyplinarnych.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej zarzutów sformułowanych w punktach 2b i 2c wniosku dyscyplinarnego. Sąd Najwyższy uznał mianowicie, że w wypadku zarzutu, iż obwiniona we wrześniu i październiku 2005 r. jako sędzia sprawozdawca spraw prowadzonych w I Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego dopuściła się przewinień służbowych polegających na oczywistej i rażącej obrazie art. 324 § 1 k.p.c. i art. 326 k.p.c. przez to, że w sprawie sygn. akt I C 155/05 wydała wyrok, to jest podpisała sentencję wyroku i załączyła ją do akt sprawy przed terminem publikacji, to jest przed dniem 19 października 2005 r., oraz art. 350 § 1 k.p.c. przez to, że w sprawie sygn. akt I C 156/05 nie dokonała z urzędu sprostowania niedokładności i błędów pisarskich w wyroku z dnia 19 września 2005 r. przez to, że poleciła sekretariatowi sporządzenie nowej sentencji wyroku pismem maszynowym, zaś ogłoszony na rozprawie wyrok sporządzony pismem ręcznym usunęła z akt sprawy, w ogóle nie można mówić o przewinieniach dyscyplinarnych w rozumieniu art. 107 § 1 u.s.p. w związku z wymienionymi przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. Wbrew odmiennej ocenie dokonanej przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny należy uznać, że zachowania obwinionej w sprawach I C 155/05 i I C 156/05 były prawidłowe.

Poza tym Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny uwzględnił alternatywny wniosek obwinionej zgłoszony w czasie rozprawy dyscyplinarnej i na podstawie art. 109 § 5 u.s.p. postanowił odstąpić od wymierzenia kary za przewinienia określone w punkcie 1c.

Nie zasługują natomiast na uwzględnienie pozostałe zarzuty podniesione w odwołaniu.

Zarzuty dotyczące niektórych fragmentów uzasadnienia zaskarżonego wyroku polegają na nieporozumieniu, skoro Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, inaczej niż twierdzi obwiniona, uznał, że zarzuty dotyczące spraw wymienionych w punktach 1a i 1b okazały się niezasadne, zaś zarzuty dotyczące spraw I Co 56/05 i I C 73/05 pominął, skoro zostały one wycofane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego (zob. też niżej).

Zarzuty naruszenia art. 178 Konstytucji RP i art. 4 protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 2003 r., Nr 42, poz. 364) są bezprzedmiotowe, ponieważ obwiniona została uniewinniona przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w zakresie odnoszącym się do przewinienia w sprawie I C 95/04.

Zarzuty naruszenia art. 114 § 1 u.s.p. i art. 109 § 2 k.p., polegające na tym, że pracodawca nie dopełnił obowiązku wysłuchania obwinionej przed przesłaniem do Rzecznika wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz że obwiniona została pozbawiona możliwości złożenia wyjaśnień przed formalnym przedstawieniem zarzutów, nie zostały przez obwinioną udowodnione. Poza tym obwiniona nie wykazała, że zarzuty te, nawet gdyby okazały się prawdziwe, miały lub mogły mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny.

Obwiniona twierdzi, że bezzasadne działania dyscyplinarne mają charakter mobbingu. Według art. 94³ § 2 k.p., „Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników.” Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, mobbing musi być udowodniony przez pracownika. W okolicznościach sprawy obwiniona nie przeprowadziła takiego dowodu. Zresztą wszczynanie postępowań dyscyplinarnych nie może być uznane za przejaw mobbingu, jeżeli przynajmniej niektóre z zarzucanych sędziemu przewinień dyscyplinarnych znajdują potwierdzenie w toku takich postępowań, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 94 pkt 9 k.p., nakładającego na pracodawcę obowiązek stosowania obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny pracowników oraz wyników ich pracy. Gdyby rzeczywiście zwierzchnicy obwinionej tolerowali podobne uchybienia u innych sędziów, byłoby to zachowaniem nagannym, co jednak nie ma wpływu na ocenę przewinień dyscyplinarnych w niniejszej sprawie.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 107 § 1 u.s.p. w kontekście przewinień dyscyplinarnych obwinionej w sprawach: I Co 94/05 (obwiniona mylnie podała sygnaturę I Co 95/05), I Co 104/05, I Co 35/05, I Ns 85/04, I Ns 85/04 i I Ns 125/05 objętych punktem 1c. Dokonywanie przez obwinioną sprostowania orzeczeń i protokołów posiedzeń na oryginałach dokumentów bez wydania stosownych postanowień w wymienionych sprawach niewątpliwie stanowi przewinienie dyscyplinarne, za co Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wymierzył jej karę dyscyplinarną upomnienia. Jak jednak wyżej wspomniano, Sąd Najwyższy – Sąd

Dyscyplinarny uznał, że chodzi tu o przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi i odstąpił od wymierzenia kary.

Całkowicie nieuzasadniony jest zarzut naruszenia art. 14 § 2 w związku z art. 424 § 1 pkt 2 i art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. przez zaniechanie objęcia rozstrzygnięciem przewinień w sprawach I Co 56/05 i I C 74/05. Sprawy te rzeczywiście były wymienione we wniosku dyscyplinarnym, jednakże Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w czasie rozprawy przed Sądem Apelacyjnym – Sądem Dyscyplinarnym wyłączył je z zarzutów, nie było zatem podstawy do orzekania przez Sąd w tym zakresie. Należy dodać, że zarzuty dotyczące wymienionych spraw pojawiły się w odwołaniu jeszcze kilkakrotnie i z tych samych względów muszą być uznane za nietrafne.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. przez objęcie postępowaniem przewinienia służbowego w sprawie I C 95/04, co do którego wcześniej toczyło się postępowanie dyscyplinarne i zostało prawomocnie zakończone w dniu 21 października 2005 r. uchYLENIEM wytyku administracyjnego. Wbrew stanowisku obwinionej uchYLENIEM wytyku administracyjnego nie stanowi, z punktu widzenia postępowania dyscyplinarnego, o prawomocnym zakończeniu postępowania co do tego samego czynu tej samej osoby. Poza tym Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uniewinnił obwinioną w tym zakresie, co dodatkowo czyni podniesiony przez nią zarzut bezprzedmiotowym.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 19 § 1 k.p.k. przez zaniechanie powiadomienia właściwego organu o poważnych uchybieniach w działaniach nadzoru administracyjnego, związany ze sprawą I Cupr 3/05, skoro również w tym zakresie obwiniona została uniewinniona przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny.

Zarzut naruszenia art. 20 § 2 k.p.k. należy ocenić jako niefortunny i niestosowny. Abstrahując od tego, że Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się w działaniach Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego rażącego naruszenia jego obowiązków procesowych, należy podkreślić, że wspomniany zarzut pozostaje bez związku z niniejszą sprawą.

Nie jest trafny zarzut naruszenia art. 170 § 1 k.p.k., związany z oddaleniem wniosków dowodowych obwinionej związanych z okolicznościami wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz z rzekomym dopuszczeniem się mobbingu wobec obwinionej (o czym była już wyżej mowa). Wnioski te nie miały bowiem bezpośredniego związku z przewinieniami dyscyplinarnymi zarzucanymi obwinionej, zwłaszcza zaś tymi, w stosunku do których Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego.

Zarzut naruszenia art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez zaniechanie wskazania, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się

dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, jest zupełnie nietrafny, o czym świadczy wnikliwie i bardzo obszerne uzasadnienie zaskarżonego wyroku.

Zarzut naruszenia art. 133 u.s.p. w związku z art. 632 k.p.k. polega na nieporozumieniu, skoro obwiniona nie została całkowicie uniewinniona, koszty zaś ustanowienia obrońcy lub pełnomocnika wykląda obwiniony (art. 620 k.p.k.).

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak w sentencji.